

FUNDACJA
C I V I S

Młodzieżowe rady gmin

Sposób na wzmocnienie aktywności obywatelskiej
i społecznej młodych ludzi na poziomie lokalnym

spis treści

Wstęp	4
Co to jest młodzieżowa rada gminy?	6
Po co powoływać młodzieżową radę? Wywiad z Robertem Waraksą – opiekunem Młodzieżowej Rady Miejskiej w Olsztynku	8
Jak powołać młodzieżową radę gminy?	14
Podstawa prawna powoływania i działalności młodzieżowych rad gmin	16
Statut młodzieżowej rady gminy	18
Wybory do młodzieżowej rady gminy – kluczowy początek	19

spis treści

Przygotowanie do działania młodzieżowej rady gminy	23
Co właściwie robi młodzieżowa rada?	27
Konsultacyjna rola młodzieżowej rady	32
Jak wspierać młodzieżową radę gminy?	34
Rola opiekuna młodzieżowej rady gminy	36
Dobre praktyki	40
Dodatkowe inspiracje z internetu	46
Załączniki	47

wstęp

W serii prezentujemy sprawdzone sposoby na uruchamianie i zwiększanie aktywności obywatelskiej i społecznej młodych ludzi na poziomie lokalnym. Wierzymy bowiem, że przyszłość naszych społeczności lokalnych będzie lepsza, jeśli już dziś uda nam się włączyć młodych ludzi do procesu decydowania o lokalnych sprawach publicznych.

Zachęcamy, by działania związane z edukacją obywatelską realizować nie tylko przez szkołę, ale żeby doceniać też rolę i potencjał organizacji pozarządowych. W Polsce od lat prodemokratyczna edukacja obywatelska jest przedmiotem troski właśnie organizacji społecznych, a także podejmowanych przez nie działań na większą i mniejszą skalę. To organizacje pozarządowe stoją na stanowisku, że aktywizacja obywatelska jest kluczowa dla demokracji, i podejmują działania na rzecz edukacji wzmacniające ją. Organizacje pozarządowe mają motywację, doświadczenie, zaangażowanych pracowników i wolontariuszy. Warto postrzegać je jako partnerów i realizatorów programów edukacji obywatelskiej na poziomie lokalnym. W tej publikacji zachęcamy, aby wykorzystywać młodzieżowe rady gmin do pobudzania aktywności społecznej i obywatelskiej młodych ludzi. W tekście używamy wymiennie sformułowań „młodzieżowe rady gmin” i „MRG”.

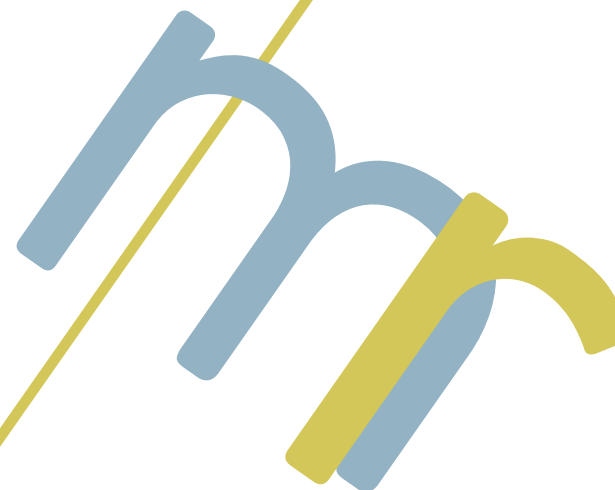
MRG są lub mogą być jednym z najistotniejszych narzędzi zwiększania partycypacji obywatelskiej młodych ludzi na poziomie lokalnym. Ich systematyczne działanie przyczynia się bowiem do nabywania przez młodych członków społeczności lokalnej doświadczeń: namysłu nad problemami lokalnymi, głosowania, reprezentacji w ciałach doradczych lokalnych władz oraz współdecydowania o swojej społeczności.

Młodzieżowe rady gminy składają się z aktywnych młodych ludzi. Jest to ogromny potencjał entuzjazmu oraz chęci podejmowania działań w sferze spraw publicznych, który odpowiednio wykorzystany może stanowić istotny element zwiększania udziału młodych ludzi w procesach decyzyjnych, a długofalowo przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa Polaków w życiu politycznym.

Celem tej publikacji jest zainspirowanie władz lokalnych, urzędników, działaczy społecznych, nauczycieli do włączania młodych ludzi w procesy decyzyjne na poziomie lokalnym poprzez systematyczne działanie młodzieżowych rad gmin w społecznościach.

16-letnie doświadczenie Fundacji Civis Polonus w powoływaniu, animowaniu i wspieraniu młodzieżowych rad gmin, dzielnic i miast pokazuje, że warto stworzyć młodym ludziom przestrzeń do aktywności w sferze publicznej. Młodzi ludzie są zainteresowani sprawami lokalnymi i chcą na nie wpływać. Młodzieżowi radni to osoby pełne energii, troszczące się o teraźniejszość i przyszłość swojej wspólnoty, gotowi do brania odpowiedzialności za siebie i innych. Mamy nadzieję, że zawarte w publikacji treści staną się zachętą do tworzenia w społecznościach przestrzeni do dialogu władz lokalnych z młodzieżą oraz pomocą w powoływaniu i działalności młodzieżowych rad gmin.

Jesteśmy przekonani, że wsparcie doświadczonych organizacji społecznych przy tworzeniu rad i w ich bieżącym funkcjonowaniu może być bardzo korzystne zarówno dla samej młodzieży, jak i dla samorządu. Dlatego zachęcamy samorządowców, by korzystali z pomocy pozarządowych ekspertów czy trenerów.

Co to jest młodzieżowa rada gminy?

Młodzieżowa rada gminy to sposób na systematyczne działanie obywatelskie młodzieży w jej społeczności. Działanie, które kształtuje kompetencje obywatelskie młodych ludzi, uczy ich, jak podejmuje się decyzje ważne dla mieszkańców na poziomie lokalnym i pozwala współdecydować o sprawach ważnych dla społeczności. Uczy młodych i władze współpracy oraz kształtuje przyszłych młodych liderów społecznych i politycznych.

Najważniejszym celem istnienia młodzieżowej rady gminy jest zwiększenie zainteresowania i zaangażowania młodych ludzi sprawami publicznymi na poziomie lokalnym.

Młodzieżowa rada jest instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących spraw związanych z młodzieżą (teraz i w przyszłości) na poziomie lokalnym. Dorośli radni i urzędnicy potrzebują możliwości konsultowania swoich pomysłów, rozwiązań i przyszłych decyzji z adresatami projektowanych działań. Ukonstytuowanie młodzieżowej rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami rady gminy i wójtem (burmistrzem), co przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych rozwiązań.

Działanie młodzieżowej rady gminy przyczynia się do:

- zainteresowania młodzieży sferą polityki na poziomie lokalnym,
- kształtowania umiejętności podejmowania działań na rzecz swojej społeczności lokalnej,
- rozwijania dialogu pomiędzy przedstawicielami władz wykonawczych i stanowiących a młodzieżą,
- większego zrozumienia potrzeb i problemów młodzieży przez władze lokalne,
- podniesienia skuteczności działań prowadzonych przez władze na rzecz młodych ludzi,
- zapoznania młodych ludzi z zasadami działania samorządu lokalnego.

Po co powoływać młodzieżową radę? Wywiad z Robertem Waraką – opiekunem Młodzieżowej Rady Miejskiej w Olsztynku

Robert Waraka: samorządowiec, trener, działacz społeczny. Od 2010 roku sprawuje mandat radnego Rady Miejskiej w Olsztynku. W latach 2004–2006 pełnił funkcję przewodniczącego Młodzieżowej Rady Miejskiej w Olsztynku I kadencji. Od 2011 roku jest opiekunem Młodzieżowej Rady Miejskiej w Olsztynku. Za aktywną działalność tej rady władze samorządowe (i sama młodzieżowa rada) otrzymali m.in. tytuł Super Samorząd 2012 i wyróżnienie Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowego Stowarzyszenia Cittaslow w konkursie na „Najlepsze Praktyki w miastach Cittaslow”. Uczestniczy w zakładaniu młodzieżowych rad. Prowadzi szkolenia dotyczące młodzieżowych rad, roli opiekunów młodzieżowych rad, zaangażowania młodzieży w życiu publicznym i aktywności obywatelskiej.

Fundacja Civis Polonus: 1 czerwca 2021 roku Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę o zmianie przepisów dotyczących samorządów lokalnych w sprawie młodzieżowych rad gminy, powiatu i młodzieżowego sejmiku województwa. Można się spodziewać albo mieć nadzieję, że teraz będzie powstawać więcej młodzieżowych rad. Jak byś odpowiedział swoim kolegom i koleżankom samorządowcom na pytanie: po co powoływać młodzieżowe rady? Samo powołanie młodzieżowej rady jest stosunkowo prostą sprawą, trudniejsza jest odpowiedź, po co ją w ogóle powoływać...

Robert Waraka: Fakt, samo powołanie młodzieżowej rady jest prostą sprawą. Myślę, że jest kilka czynników, które o tym powinny decydować. Po pierwsze – „jak sobie pościelisz, tak się wyśpisz”! Jeśli dobrze przygotujemy tych, którzy prędzej czy później nas zastąpią, tym lepiej będzie nam się żyło. Będą lepiej zorientowani i nie będą musieli poświęcać czasu na przygotowanie się od podstaw do bycia w samorządzie. Opieram się na swoim doświadczeniu. Młodzieżowa rada pomogła mi oswoić się i wdroić w świat samorządowy. Było mi znacznie łatwiej, gdy już stałem się dorosłym radnym. Druga sprawa jest taka, że wciąga się młodzież do samorządu. >>>

Wbrew pozorom młodzi ludzie dużo do samorządu wnoszą, ale trzeba im na to pozwolić. Stworzyć przestrzeń i odpowiednie warunki, uwzględniając przy tym ich temperament. Oni są przecież w wielu przypadkach ostatecznie użytkownikami tego, co lokalna władza zrealizuje. Dzięki temu, że są i że mamy ich pod ręką, możemy ich angażować w różne procesy. Możemy poznać ich potrzeby i odpowiadać na nie na bieżąco. Szczególnie wtedy, kiedy robimy coś dla młodzieży.

FCP: No dobrze, ale to jest rada dla takich ambitnych samorządowców.

RW: Dla takich, którzy będą potrafili to wykorzystać. Ja nakreśliłem tylko korzyści płynące ze współpracy z młodzieżową radą.

FCP: A nie boisz się wciągnięcia i zaangażowania młodzieżowych rad w partyjne rozgrywki dorosłych?

RW: To jest zawsze kwestia intencji.

FCP: W jakim sensie?

RW: To jest zawsze kwestia intencji przy tworzeniu młodzieżowej rady. Jeśli te będą niewłaściwe, docelowo stracą na tym wszyscy, a młodzież jeszcze bardziej zniechęci się do polityki i samorządu. Będą samorządowcy, którzy będą myśleć o potrzebach młodzieży na poważnie i będą starali się wykorzystać młodzież w tym dobrym sensie. A będą też tacy, którzy dostrzegą w młodych potencjał, który wykorzystają na swoje indywidualne cele np. podczas wyborów. Są takie przypadki i to jest chyba nieuniknione. Pamiętam taką rozmowę z jednym młodzieżowym radnym.

FCP: I co Ci opowiedział?

RW: Został kiedyś poproszony przez ówczesnego burmistrza o startowanie w wyborach do powiatu. Był przekonany, że to poważna propozycja, ale nie był do końca świadomy, jak działa system wyborczy. W przypadku powiatu w tym czasie połowa kandydatów z listy nie mogła liczyć na mandat, niezależnie od prowadzonej kampanii wyborczej. Młody kandydat dał twarz, nazwisko i zapewne wrażenie, że ktoś współpracuje z młodymi. To przełożyło się na głosy, które są bardzo istotne przy metodzie D'Hondta. Odniosłem wrażenie, że był rozczarowany, że nie zdobył mandatu. Nie twierdzą, że to było możliwe do zrealizowania. Wygrana w wyborach zależy od wielu czynników. >>>

Jednak uważam, że jest to niełatwe zadanie, tym bardziej kiedy nie mówi się wszystkiego wprost. Dlatego jest to kwestia intencji.

FCP: A jest jakiś sposób, żeby uchronić młodzieżowych radnych przed tą nieodpowiedzialnością niektórych dorosłych?

RW: Trudno powiedzieć, czy jest jakiś dobry sposób. Wydaje mi się, że jest to kwestia wiedzy i świadomości np. wyniesiona ze szkoleń. Młodzi są generalnie zniechęceni do polityki. Nie jest łatwo ich do niej przekonać. To oczywiście przekłada się także na ich zaangażowanie w życie publiczne, szczególnie lokalne. Oni raczej unikają sformalizowanej polityki, choć nie zawsze...

FCP: Kiedy nie?

RW: Kiedy chodzi o władzę. Najwięcej członków, w tym także młodych, zawsze zyskują partie, które aktualnie rządzą. Polityka jest zmienna. Jeśli jedyną motywacją jest bycie przy władzy, to co się wydarzy, gdy tej władzy zabraknie? Trzeba jeszcze wierzyć w to, co się robi.

Trzeba uświadamiać młodych ludzi, że na politykę przyjdzie jeszcze czas. Celem powinny być konkretne inicjatywy, chęć dokonania zmiany w jakimś obszarze czy po prostu działanie. Do tego nie potrzebujemy polityki. Polityka partyjna powinna angażować wtedy, kiedy staje się środkiem do osiągnięcia jakiegoś celu. Niezbędnym! Nie powinna być celem samym w sobie.

FCP: A wracając do wątku rady dla kolegi/koleżanki samorządowca, który chce założyć młodzieżową radę. To jak byś mu odpowiedział na pytanie: jak wspierać młodzieżową radę na co dzień?

RW: Jak najszybciej! Szczególnie kiedy już istnieje, bo z moich doświadczeń wynika, że ci młodzi ludzie często są pozostawieni sami sobie. Czasem przypadek decyduje, że trafiają na kogoś, z kim mogą popracować na poważnie. Sama chęć posiadania młodzieżowej rady to za mało. Prędzej czy później ona się rozpadnie lub zacznie przypominać organizację pozarządową. Młodzież ma swój temperament, swoje potrzeby i oczekiwania. Żyje w swoim własnym świecie. Trzeba w ten świat wejść i w jakiś sposób się do niego przystosować. Oni pracują po swojemu, w swoim stylu. >>>

Nie powinniśmy oczekiwać, że narzędzia stosowane dotychczas w samorządzie będą działać także z młodzieżą. Trzeba je dostosować. To nieustanna praca, w której trzeba skupić się na poznawaniu samorządu, zasadach, na jakich funkcjonuje i przedstawianiu tego, nad czym pracuje w odpowiedniej formie. Zwróć uwagę, ile czasu poświęca się przygotowaniu materiałów dydaktycznych do nauki w szkole. Jeśli młodzież ma pracować skutecznie i efektywnie, to w samorządzie powinno być podobnie.

FCP: Ale kto ma to robić ze strony dorosłych w urzędzie? Kto ma mieć swoją codzienną pracę i jeszcze robić młodym wykresy i grafiki o budżecie?

RW: To jest trudne i wymagające, ale jak się chce mieć dobre efekty, to trzeba poświęcić na to czas i energię. Ja nie twierdzę, że musimy powołać do życia sztab ludzi. Twierdzę, że musi być co najmniej jedna osoba, która zajmie się młodzieżową radą na poważnie, a nie tylko w ramach dodatkowych obowiązków. Moje doświadczenie pokazuje, że samorządy rzadko korzystają z pomocy młodzieżowych rad. Mam na myśli te już istniejące. W dużej mierze to młodzież inicjuje większość podejmowanych działań. Niewątpliwie potrzebny jest opiekun lub osoba, która będzie z nimi pracować i ich wspierać. Poważnym problemem samorządów w Polsce jest problem z komunikacją. Nie tylko z młodzieżą.

FCP: Zdecydowanie ...

RW: Jest moda na powoływanie młodzieżowych rad, ale nam brakuje mody na komunikację, w tym także z młodzieżą. Odpowiednich środków i formy atrakcyjnej dla młodych. Mówienie, że powstało 100 kolejnych młodzieżowych rad, nic jeszcze nie znaczy.

FCP: Wracając do tego wspierania młodzieżowych radnych. To masz jakąś receptę? Kogo miałabym zatrudnić na opiekuna/opiekunkę młodzieżowej rady? Bo rozumiem, że oboje jesteśmy przekonani, że żeby oczekiwać wysokiej jakości działania młodzieżowej rady, musi być ktoś, kto systematycznie ją wspiera.

RW: Nie da się zrobić dobrego ciasta tylko z mąki. Potrzeba trochę więcej składników.

>>>

FCP: To jakie to są składniki?

RW: Potrzeba człowieka, który chce i wie, jak współpracować z młodzieżą. To jest sprawa podstawowa, bo musi czuć tę młodzież. Ale nie powinien się za bardzo spoufalać. To nie może być kolega/koleżanka tej młodzieży, ale partner do współpracy. Kolejna sprawa to samorząd. Potrzeba kogoś dobrze zorientowanego w tym obszarze, kto wie, jak samorząd działa, nad czym aktualnie pracuje oraz z kim rozmawiać i o czym. Potrzebne są też odpowiednie warunki do pracy. Często po szkole. Wtedy też pojawia się problem z odwiezieniem do domu, to też trzeba wziąć pod uwagę. Trzeba dobrać także odpowiednie metody i narzędzia do pracy z młodymi. Ważny jest też dostęp do osób decyzyjnych, szczególnie gdy trzeba coś rozstrzygnąć. Młodzieżowych radnych należy też traktować poważnie. Niby to oczywiste, ale gdy ja byłem młodzieżowym radnym, nie zawsze miałem wrażenie, że tak właśnie jest.

FCP: Czego właściwie od młodzieżowych radnych mogą oczekiwać lokalne władze? Młodzieżowi radni nie rozumieją często swojej roli.

RW: Wracamy do intencji. Praktyka pokazuje, że często przypisuje im się rolę wolontariusza. Oczekuje się, że przyjdą na wydarzenie i zrobią to czy tamto. Często tak się dzieje, ale nie o to w działalności młodego radnego chodzi. Nie ma w tym nic złego, jeśli nie jest to wiodąca działalność. Jednak od młodzieżowych radnych powinniśmy oczekiwać przede wszystkim informacji i wiedzy dotyczących potrzeb młodzieży. Pozwala to uniknąć nieporozumień zwłaszcza wtedy, kiedy projektujemy jakieś lokalne rozwiązania dla młodzieży np. w zakresie infrastruktury.

FCP: A czy możemy oczekiwać od młodych, żeby przychodzili na każde spotkanie młodzieżowej rady?

RW: Nie. Nie muszą przychodzić na każde spotkanie. My musimy zmienić trochę myślenie o młodzieżowych radach. Zmienić podejście na bardziej elastyczne. Nie ma znaczenia, na ilu oni będą spotkaniach, tylko co z tych spotkań będzie wynikać. W tym sensie, że spotkania nie powinny być celem, ale środkiem do jego osiągnięcia. Przykładem są np. wymuszane sesje „raz na kwartał”. Niezależnie od tego, czy będzie o czym rozmawiać i nad czym pracować. Problemem jest to, że my często oczekujemy od młodzieżowych radnych konkretów. Tymczasem oni nie są przygotowani np. do przeprowadzenia diagnozy potrzeb. Owszem, rozmawiają z rówieśnikami, znają jakieś potrzeby, ale często nie te, na których zależy władzom. Pomijam fakt, że młodzież czasami nie wie, czego właściwie chce. >>>

Trzeba trochę w tym pogrzebać, bo problemem nie zawsze są duże rzeczy, jak np. brak skateparku czy basenu. Rutyna nierzadko przysłania podstawowe potrzeby. Problemy związane chociażby z łazienkami w szkołach, drogą do szkoły, transportem publicznym, terenami rekreacyjnymi. Codziennosc. Przywykli do niej, a przecież mogą te problemy rozwiązywać, a przynajmniej powinni zwracać na nie uwagę lokalnym władzom. Niemniej młodzież ma olbrzymie możliwości, jeśli chodzi o pozyskiwanie informacji od rówieśników. To, co jest najważniejsze w działalności młodzieżowych rad, to przede wszystkim wpływanie na decyzje lokalnych władz. Nie chodzi o to, żeby młodzieżowa rada organizowała koncert. Chodzi o to, żeby w taki sposób wpłynęła na decyzje władz, aby ten koncert organizował np. lokalny ośrodek kultury. Zanim to jednak nastąpi, powinna wiedzieć co, z kim, dla kogo i po co. I musi to być dobrze wykonana praca, bo co będzie w sytuacji, kiedy koncert odbędzie się i nikt na niego nie przyjdzie? To jest kwestia wiarygodności młodzieżowej rady. Oczywiście za wszystkim stoją liczby. To też trzeba im tłumaczyć. Jednak z doświadczenia wiem, że nie wszystkie drzwi trzeba wyważać. Do niektórych wystarczy zapukać.

FCP: A możemy od młodzieżowych radnych oczekiwać, że wiedzą, jak są podejmowane decyzje w gminie?

RW: Powinni wiedzieć, ale trzeba im to najpierw pokazać lub wytłumaczyć. ■

Jak powołać młodzieżową radę gminy?

Młodzieżowa Rada powinna być powołana, gdy istnieje zgoda wśród urzędników, radnych i władz gminy co do potrzeby prowadzenia systematycznego dialogu z młodzieżą. Powołanie MRG jest wtedy swoistym zaproszeniem młodych ludzi do uczciwej, szczerzej rozmowy na temat ich sytuacji w danej społeczności lokalnej i działań, jakie gmina może podjąć w ramach prawnych, finansowych i organizacyjnych na rzecz młodych i rozwoju społeczności.

Młodzieżowa rada gminy, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny (art 5 b ust 5). W tym sensie można powiedzieć, że młodzieżowa rada jako taka stanowi ważny element lokalnej polityki młodzieżowej. Jej istotą jest bowiem po pierwsze – wsłuchiwanie się w głos młodych ludzi, aby działania podejmowane na ich rzecz przez władze lokalne były adekwatne, a po drugie – zapewnienie koordynacji polityk publicznych, żeby grupa społeczna, jaką jest młodzież, była traktowana w zgodzie z jej specyficznymi, różnymi od innych grup społecznych potrzebami i preferencjami.

Można zatem powiedzieć, że jeśli władze lokalne chcą w sposób odpowiedzialny, włączający i efektywny adresować swoje działania do młodzieży, powinny zapewnić funkcjonowanie mechanizmów, które pozwolą na systematyczne zbieranie opinii tej grupy społecznej na temat jej potrzeb, problemów oraz optymalnych z punktu widzenia przyszłych użytkowników rozwiązań. Takim mechanizmem może być właśnie młodzieżowa rada.

Jeśli radni i władze gminy zgadzają się, że aby podejmować skuteczniejsze działania na rzecz młodych ludzi, potrzebna jest MRG, można zabrać się za jej powoływanie, rozpoczynając od projektu statutu, który stanowi część uchwały rady gminy o powołaniu MRG.

Poradnik „Jak założyć młodzieżową radę?” wydany przez Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Młodzieżowej, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Komitet do Spraw Pożytku Publicznego i Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem
<https://www.gov.pl/attachment/4253e145-780a-483a-b9f4-cafdeaa97e19>

PODSTAWA PRAWNA POWOŁANIA I DZIAŁANIA MŁODZIEŻOWYCH RAD GMIN

Tworzenie młodzieżowych rad gmin jest uprawnieniem wynikającym z zapisów ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. z 1990 r. Nr 16 poz. 95).

Zgodnie z artykułem 5b ust. 2, rada gminy może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek wójta lub podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490), działających na terenie danej gminy, samorządu uczniowskiego lub samorządu studenckiego z terenu danej gminy.

Możliwość ta wpisana jest w działania podejmowane przez gminę na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród jej mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży (art. 5b ust 2 ustawy o samorządzie gminnym).

Podstawowym dokumentem regulującym działanie młodzieżowych rad jest statut. W ustawie o samorządzie gminnym (art. 5b ust. 10) czytamy: *Rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, mogą przedstawiać opinie w zakresie projektu statutu.*

Dobłą praktyką jest tworzenie statutów młodzieżowej rady gminy we współpracy z młodzieżą, aby opisywały sposób działania młodzieżowej rady adekwatny do wieku i stylu jej członków i członkiń. Ważne jest, by nie były to kopie statutów rad gmin, gdyż młodzieżowe rady pełnią zasadniczo inną rolę niż rady gminy. Dorosłe rady pełnią przede wszystkim funkcję prawodawczą, w formie przyjmowania uchwał. Młodzieżowi radni nie tworzą prawa lokalnego, a jedynie konsultują jego projekty. Ich sposób działania nie opiera się zatem na tworzeniu rozwiązań, ale na formułowaniu opinii.

Art. 5b.

- 1. Gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne.*
- 2. Rada gminy może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek:*
 - 1) wójta;*
 - 2) podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności:*
 - a) organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490), działających na terenie danej gminy,*
 - b) samorządu uczniowskiego lub samorządu studenckiego z terenu danej gminy.*
- 3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest rozpatrywany przez radę gminy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.*

USTAWA z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95)

Statut młodzieżowej rady gminy

Statut młodzieżowej rady nadawany przez dorosłą radę powinien opisywać cele istnienia rady, określać sposoby jej pracy oraz formułować zadania, jakimi będzie się ona zajmowała. Warto przy tym pamiętać o ustawowo sformułowanej konsultacyjnej, opiniodawczej i inicjatywnej roli MRG.

Statut MRG powinien pomagać młodzieżowej radzie w pracy, a nie tę pracę utrudniać i komplikować. Powinien być prosty i zrozumiały, najlepiej stworzony w dialogu z młodymi. Powinny być w nim zapisy o możliwości jego zmian przez młodzieżowych radnych.

Statut MRG powinien być prosty i przede wszystkim użyteczny w codziennej aktywności młodych. Nie powinien być kalką statutu dorosłej rady gminy. Młodzieżowa rada gminy, w przeciwieństwie do rady gminy nie stanowi prawa i nie wydaje pieniędzy publicznych, dlatego nie ma konieczności zachowania tak skomplikowanej i rozbudowanej struktury (komisje i podkomisje) i np. sposobu głosowania analogicznego do dorosłej rady gminy.

Głównym celem działania młodzieżowej rady gminy zapisanym w art. 5b ustawy o samorządzie gminnym jest funkcjonowanie jako organ jedynie opiniujący i inicjatywny, a nie decydujący, tak jak rada gminy. Stąd struktura i sposób działania muszą służyć jak najlepszemu i najłatwiejszemu uczestniczeniu w procesie podejmowania decyzji w gminie, właśnie poprzez wyrażanie opinii przez młodych i uczestniczenie w konsultacjach społecznych prowadzonych przez władze.

**Wybory do
młodzieżowej
rady gminy
– kluczowy
początek**

Wybory członków młodzieżowej rady gminy powinny być powszechne, tajne, bezpośrednie i równe. Jest to bardzo ważny element edukacyjny działania młodzieżowych rad, który przyzwyczajają młodych ludzi do uczestniczenia w głosowaniach oraz do debatowania o przyszłości społeczności lokalnej.

Organizacja wyborów młodzieżowych radnych jest kluczowym elementem jej ukonstytuowania i warunkiem sprawnego działania. Wybory powinny być przejrzyste, żeby jasne było kto i na jakiej zasadzie może kandydować oraz żeby wszyscy chętni mogli głosować. Warto potraktować kampanię wyborczą jako okazję do dyskusji o społeczności lokalnej lub o sytuacji młodzieży w gminie.

Rekomendujemy organizację wyborów do młodzieżowej rady gminy na terenie szkół. W takiej sytuacji każda z nich staje się okręgiem wyborczym. Oczywiście, można zorganizować wybory poza szkołami. Jednak nasze doświadczenie przeprowadzenia ponad trzydziestu wyborów do młodzieżowych rad uczy, że organizacja wyborów na terenie szkoły jest łatwiejsza do przeprowadzenia. Pozwala włączyć nauczycieli do pomocy w ich organizowaniu, a szkoła staje się miejscem, w którym młodzież dyskutuje o sprawach swojej gminy m.in. poprzez organizację kampanii wyborczej.

Szczegółowy scenariusz (praktyczny przewodnik)
– jak zorganizować na terenie szkół wybory przedstawicieli/
przedstawicielek do młodzieżowej rady gminy
http://www.mlodziemawplyw.org.pl/files/Projekt_Wybory_do_Mlodziezowej_Rady.pdf

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI/INFORMACJE:

Możemy wyróżnić trzy etapy organizacji wyborów do młodzieżowej rady gminy:

1. informowanie o wyborach 2. kampania wyborcza 3. głosowanie i ogłoszenie wyników.

Pierwszym działaniem przy organizacji wyborów jest ogłoszenie w szkołach, że wybory będą miały miejsce oraz zachęcenie uczniów do kandydowania na młodzieżowych radnych. Konieczne jest przekazanie wszystkim uczniom jasnej informacji o terminie i miejscu zgłaszania kandydatów, zadaniach, jakie stoją przed radnym oraz o korzyściach z bycia młodzieżowym radnym. Gdy już zgłoszą się kandydaci do młodzieżowej rady, ogłasza się ich imiona i nazwiska, by pozostali uczniowie wiedzieli, na kogo mogą głosować. To przekazywanie informacji może odbywać się nie tylko w czasie specjalnych spotkań, apeli, ale także w czasie lekcji wychowawczych. Następnym etapem jest kampania wyborcza w szkołach. Przed jej rozpoczęciem warto zorganizować spotkanie z dorosłym radnym, podczas którego opowie on o sposobach prowadzenia kampanii. Po tym krótkim szkoleniu kandydaci do młodzieżowej rady gminy przygotowują się do kampanii wyborczej. Kampania trwa od 3 do 5 dni – jest to wystarczający czas do zaprezentowania swoich programów wyborczych, a jednocześnie na tyle krótki, by utrzymać dynamikę organizacji wyborów. W tym czasie kandydaci

na młodzieżowych radnych prowadzą spotkania wyborcze, wywieszają plakaty, rozdają ulotki informacyjne, rozmawiają ze swoim elektoratem. Warto też, jako element kampanii wyborczej, zorganizować ogólnoszkolną debatę na temat najważniejszych wyzwań, problemów i potrzeb młodzieży w danej społeczności.

Nad organizacją głosowania w szkołach mają czuwać szkolne komisje wyborcze składające się z uczniów. W głosowaniu w wyborach do młodzieżowej rady gminy mogą wziąć udział wszyscy uczniowie szkoły pod warunkiem posiadania legitymacji szkolnej. Wybory odbywają się w ciągu jednego dnia. Uczniowie głosują na przerwach albo na lekcjach, w zależności od sposobu organizacji. Pod koniec dnia szkolne komisje wyborcze liczą głosy i sporządzają protokół z wyborów. Następnego dnia komisja wyborcza wywiesza w widocznym miejscu informację o liczbie głosów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów oraz o tym, którzy z nich dostali się do młodzieżowej rady gminy.

Do przeprowadzenia wyborów pomocne są specjalne materiały ułatwiające zorganizowanie kampanii wyborczej w szkołach: plakat informujący i zachęcający do udziału w wyborach do młodzieżowej rady, formularz obwieszczenia o wyborach, wzór karty do głosowania, wzór protokołu z posiedzenia szkolnej komisji wyborczej.

Dobra praktyka

WĄCHOCK – PRZEPROWADZENIE KAMPANII INFORMACYJNEJ NA TEMAT MŁODZIEŻOWEJ RADY MIEJSKIEJ WE WSZYSTKICH SZKOŁACH NA TERENIE GMINY

W 2013 roku w ramach projektu Młodzież ma wpływ, realizowanego przez Fundację Civis Polonus i miasto Wąchock nauczyciele byli zobowiązani do przeprowadzenia zajęć i projektów dotyczących młodzieżowej rady. Któż jednak zna się lepiej na młodzieżowych radach, jak nie sami młodzi radni? Młodzi samorządowcy odwiedzili wszystkie klasy 4–6 szkół podstawowych oraz gimnazja i przeprowadzili lekcje o młodzieżowej radzie, korzystając ze scenariuszy lekcji przygotowanych przez ekspertów. Tłumaczyli, jakie korzyści płyną z aktywności obywatelskiej, na czym polega mandat młodzieżowego radnego i jak będą wyglądały wybory do młodzieżowej rady nowej kadencji.

Wszystkie scenariusze zajęć, w oparciu o które realizowane były lekcje na temat młodzieżowej rady miejskiej, dostępne są na portalu www.mlodziezmawplyw.org.pl/scenariusze-lekcji

Opiekunka Młodzieżowej Rady Miejskiej w Wąchocku Anna Podzielna w trakcie pracy z młodymi. Fot. Z archiwum Fundacji Civis Polonus

Przygotowanie do działania młodzieżowej rady gminy

Powołanie młodzieżowej rady to początek i łatwiejsza część pracy. Aby młodzieżowa rada działała sprawnie, a jej działania były widoczne i sprawiały satysfakcję i młodzieży, i dorosłym, konieczne jest przygotowanie samorządu do współpracy z MRG, a młodzieży do aktywności. Bez przygotowania urzędników, radnych, dyrektorów szkół i samych młodzieżowych radnych nie uda się!

MRG działają dobrze w gminach, w których władza widzi korzyści z dialogu z młodymi, jest gotowa do słuchania młodych, a urzędnicy, instytucje i szkoły są przygotowani do pracy z MRG w samorządowej praktyce.

PRZYGOTOWANIE URZĘDU GMINY DO WSPÓŁPRACY Z MRG

Przy projektowaniu kształtu młodzieżowej rady, a szczególnie przy określaniu jej uprawnień, należy pamiętać, że skutkują one pewnymi dodatkowymi zadaniami dla urzędników. Jeśli młodzieżowi radni mają uczestniczyć w posiedzeniach komisji rady gminy, to powinni tak jak inni uczestnicy otrzymywać plan porządku obrad, by móc się do spotkania przygotować. Zatem plan wraz z dodatkowymi materiałami należy przesłać drogą elektroniczną do młodzieżowych radnych lub przekazać go im w formie papierowej. Gdy na przykład zakładamy, że młodzieżowi radni będą spotykać się regularnie z wójtem czy burmistrzem, to sekretariat będzie

musiał te spotkania technicznie przygotować, a w razie niespodziewanych okoliczności odwołać i poinformować o tym młodzieżowych radnych. Jeśli młodzieżowi radni mają inicjatywę uchwałodawczą, to należy również określić, co dzieje się z przyjętymi przez MRG uchwałami/postulatami, kto i w jaki sposób odnosi się do nich. Możemy sobie wyobrazić, że np. w ciągu 14 dni wójt odnosi się do treści zawartych w uchwale MRG i przekazuje swoje stanowisko przewodniczącemu rady.

WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI

Warto jeszcze przed wyborami zorganizować w szkołach albo w urzędzie gminy obowiązkowe dla przedstawicieli szkół spotkanie na temat MRG. Celem spotkania może być przedstawienie istoty i celu działania MRG oraz przygotowanie szkół do organizacji wyborów. Dzięki temu pracownicy szkół poczują się potraktowani po partnersku, będą rozumieli, że są ważną częścią lokalnego przedsięwzięcia, jakim jest młodzieżowa rada gminy.

Dyrekcji oraz nauczycielom należy bardzo precyzyjnie wytłumaczyć ideę działania MRG – jakie jest jej miejsce w społeczności lokalnej, czemu ona ma służyć, jakie są dobre praktyki działania MRG, które motywują władze danej gminy do powołania MRG także na swoim terenie. Spotkanie takie powinno być także okazją do pokazania, w jaki sposób działania młodzieżowej rady gminy pozwalają szkole na realizację tak ważnego dla niej zadania, jakim jest rozwój kompetencji obywatelskich, należących do ośmiu kluczowych kompetencji, które polska szkoła zobowiązana jest rozwijać. Spotkanie to powinno owocować zbudowaniem wspólnego dla nauczycieli, dyrekcji i przedstawicieli władz lokalnych poczucia, że młodzieżowa rada jest ważnym wspólnym przedsięwzięciem, a szkoły nie są po prostu wykonawcami czy pomocnikami, ale ważną częścią tego przedsięwzięcia.

Dobrze, żeby w każdej szkole był jeden nauczyciel odpowiedzialny za współpracę szkoły z młodzieżową radą. Taka osoba może być potrzebna do przekazywania informacji nauczycielom i uczniom, do pomocy młodzieżowym radnym w organizacji ich kontaktu z rówieśnikami. Pierwszym zadaniem takiego nauczyciela jest zorganizowanie na terenie szkoły wyborów szkolnych przedstawicieli do MRG. Zadanie to obejmuje przygotowanie akcji informacyjnej, wsparcie realizacji kampanii wyborczej oraz samego głosowania.

PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO PEŁNIENIA ROLI RADNYCH

Młodzi ludzie wybrani do młodzieżowej rady gminy powinni zostać przygotowani do skutecznego pełnienia swojej roli. W większości przypadków nie wiedzą po prostu, co oznacza bycie młodzieżowym radnym, z czym wiąże się ta funkcja, jakie są oczekiwania dorosłych i rówieśników wobec młodzieżowych radnych. To wymagająca rola. Nie oczekujemy, że zaraz po wyborach do MRG młodzież w wieku 13–17 lat będzie wiedziała i rozumiała, co znaczy być młodzieżowym radnym i działać społecznie. Muszą się tego po prostu nauczyć, a to dorośli (nauczyciele, urzędnicy, władze) powinni być ich nauczycielami! Ważne jest, by stworzyć przestrzeń do tego, by członkowie MRG poznali się, polubili i stworzyli grupę, która chce i potrafi ze sobą współpracować.

Sugeruje się, by członkowie MRG zostali zaproszeni do wzięcia udziału w kilkudniowym szkoleniu, gdzie zaczynając od zajęć integracyjnych, poprzez wprowadzenie do szeroko rozumianej tematyki samorządu (usystematyzowanie wiedzy całej grupy) i zapoznanie ze statutem danej MRG, tworzy się plan działań młodzieżowej rady na najbliższą kadencję. Szkolenie powinno być prowadzone metodami aktywizującymi, przy udziale różnych ekspertów i trenerów młodzieżowych.

Dobra integracja grupy młodych na początku działalności młodzieżowej rady poprawia komunikację między nimi, zapobiega anonimowości, a co najważniejsze, zwiększa efektywność pracy. Jeśli młodzież nie będzie czuła się zespołem, może to skutkować wykluczeniem pewnych osób z grupy, rezygnacją z mandatu radnego lub po prostu dyskomfortem w czasie przebywania na sesjach oraz spotkaniach roboczych. Integracja grupy ułatwia rozmowy, poznawanie siebie nawzajem, swoich zainteresowań i umiejętności.

Warto pamiętać, że

młodzieżowa rada gminy jest apartyjna, a wykonywane przez nią działania są elementem polityki na rzecz młodzieży. Co nie oznacza jednak niechęci młodzieżowych radnych i samej młodzieżowej rady do polityki, rozumianej jako troska o wspólne dobro i wspólną przyszłość swojej społeczności, państwa i świata.

Co właściwie robi młodzieżowa rada?

Można wyodrębnić 4 główne formy aktywności młodzieżowej rady:

1

konsultowanie
i opiniowanie
decyzji władz
samorządowych

3

realizacja projektów młodych

2

debatowanie
o sprawach
dotyczących
młodych i gminy

4

zapewnienie
widoczności
swoich działań

1

MŁODZIEŻOWA RADA GMINY KONSULTUJE I OPINIUJE DECYZJE WŁADZ

Skoro najważniejszym celem istnienia młodzieżowej rady gminy jest zwiększenie zaangażowania młodych ludzi w sprawy publiczne na poziomie lokalnym oraz włączenie młodzieży w proces podejmowania decyzji, to trzeba umożliwić młodym radnym wyrażanie swojego zdania na temat decyzji podejmowanych przez władze gminy.

Można to robić w następujący sposób:

- Regularnie spotykać się z młodzieżową radą gminy (np. raz na miesiąc), by młodzież miała szansę na bieżąco opiniować decyzje władz. W trakcie tych spotkań wójt, radni i urzędnicy mogą zbierać opinie młodych dotyczące planowanych decyzji, a młodzi zgłaszać pomysły i wskazywać na problemy warte rozwiązania.
- Włączać młodzieżowych radnych w prowadzone konsultacje społeczne w gminie albo organizować odrębne, skierowane tylko do młodych obywateli gminy.

2

MŁODZIEŻOWA RADA GMINY

DYSKUTUJE O SPRAWACH

DOTYCZĄCYCH MŁODZIEŻY I GMINY

Członkowie młodzieżowej rady gminy są zazwyczaj uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Ważne jest, by w czasie sprawowania mandatu interesowali się sprawami miejsca, w którym mieszkają, dyskutowali o problemach istotnych dla społeczności i włączali w debatę o gminie swoich rówieśników niezaangażowanych bezpośrednio w działalność młodzieżowej rady. Jednym ze sposobów na to jest regularne (najlepiej raz na semestr) organizowanie debat w szkołach na tematy ważne dla młodych obywateli i społeczności gminy.

Dobra praktyka

DZIERZGOŃ – DEBATA WŁADZ Z MŁODYMI, TZW. OKRĄGŁY STÓŁ, ZORGANIZOWANA PRZEZ MŁODZIEŻOWĄ RADĘ MIEJSKĄ GMINY DZIERZGOŃ

Tematem debaty był sport dla młodych w gminie Dzierzgoń. Temat został zaproponowany przez przedstawicieli władz, ponieważ w najbliższych latach w gminie planowane są inwestycje dotyczące sportu. Do debaty zostali zaproszeni przedstawiciele Urzędu Gminy i Miasta Dzierzgoń, obecna burmistrz Jolanta Szewczun, wiceburmistrz Wojciech Demko, przewodniczący Rady Miasta Ryszard Świder, radni miasta i gminy Dzierzgoń, działacze sportowi i ze strony młodzieży – Młodzieżowa Rada Miejska Gminy Dzierzgoń oraz uczniowie.

W trakcie debaty 60. uczestników dyskutowało o następujących kwestiach:

- Jakie nowe sekcje mogłyby powstać w Dzierzgońskim Klubie Sportowym „Powiśle”?
- Co zrobić, aby lekcje WF-u stały się bardziej atrakcyjne dla uczniów?
- Czy budować nowe obiekty sportowe np. ścieżki rowerowe, lodowisko, basen?
- Jak zachęcić młodych do uprawiania sportu?
- Dlaczego warto uprawiać sport?

W trakcie debaty młodzi zgłosili bardzo dużo pomysłów na nowe inwestycje, zmiany i sposoby aktywizacji sportowej młodzieży. Burmistrz Dzierzgonia Jolanta Szewczun potwierdziła, że na następne lata w budżecie miasta przewidziano pieniądze na nowe inwestycje sportowe, więc podane w trakcie debaty pomysły zostaną wzięte pod uwagę. Zapowiedziała również, że planowane są zmiany w szkołach dotyczące lekcji WF-u, aby uwzględnić uwagi zgłaszane podczas debaty przez młodych.

Tutaj znajdziecie więcej informacji i inspiracji z realizacji projektu <https://sbycgn.eu/>

A tu instrukcję „Jak przygotować debatę metodą okrągłego stołu?” <https://sbycgn.eu/sb-ycgn/metoda-okraglych-stolow/>

Debata władz z młodymi zorganizowana przez Młodzieżową Radę Miejską Gminy Dzierzgoń 7 listopada 2019 roku w ramach projektu South Baltic Youth Core Groups Network. Na zdjęciu od lewej: przewodniczący Młodzieżowej Rady Miejskiej Szymon Kamiński, opiekun MRMGD i przewodniczący Rady Miejskiej Ryszard Świder oraz Pani Burmistrz Miasta Dzierzgoń Jolanta Szewczun. Debata została zorganizowana. Zdjęcie z archiwum Fundacji Civis Polonus

3

MŁODZIEŻOWA RADA GMINY REALIZUJE SWOJE PROJEKTY

Młodzieżowi radni, oprócz działań inicjatywno-konsultacyjnych, realizują projekty skierowane do młodych ludzi w gminie. Pomysły na projekty wynikają z obserwacji potrzeb młodzieży, ale również ich spojrzenia na rozwój gminy oraz na wykorzystanie istniejących szans i zasobów społeczności. Młodzieżowi radni samodzielnie wybierają tematy projektów, a następnie we współpracy z dorosłymi (urzędnikami, radnymi czy nauczycielami) organizują konkretne przedsięwzięcia. Dzięki temu uczą się podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej.

4

MŁODZIEŻOWA RADA GMINY ZAPEWNIĄ WIDOCZNOŚĆ SWOICH DZIAŁAŃ

Działania MRG mają być widoczne w społeczności gminnej i szkolnej. Ważne jest budowanie dobrego wizerunku młodzieżowej rady oraz informowanie o jej działalności ogółu mieszkańców. Częstą formą promocji jest tworzenie podstrony na oficjalnej stronie internetowej urzędu gminy oraz prowadzenie profilu młodzieżowej rady w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram). Do działań informacyjno-promocyjnych, które podejmują sami młodzieżowi radni, można zaliczyć: dystrybuowanie plakatów, ulotek, biuletynów informacyjnych; angażowanie lokalnej telewizji i prasy; informowanie o swoich działaniach za pomocą własnych profili w mediach społecznościowych typu Facebook. Widoczność warto zapewnić również w szkole. Młodzieżowi radni organizują dyżury dla rówieśników i zamieszczają informacje na tablicach.

Warto zajrzeć na poniższe profile MRG:
<https://www.facebook.com/MRGPiaseczno>
<https://www.facebook.com/mrmostroleka>
<https://www.facebook.com/mrg.olesnica>

Konsultacyjna rola młodzieżowej rady

**Zgodnie z art 5b ust 5 Ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990,
Młodzieżowa rada gminy na charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.**

Konsultacyjna rola młodzieżowej rady gminy wynika wprost z zapisów ustawowych. Młodzieżowa rada jest zatem instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji na poziomie lokalnym. Ukonstytuowanie młodzieżowej rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami rady gminy, wójtem (burmistrzem), co przyczynia się do zwiększenia skuteczności rozwiązań podejmowanych przez władze lokalne.

Niestety w Polsce większość działań MRG koncentruje się wokół realizacji doraźnych projektów charytatywnych, rozrywkowych czy wymian międzynarodowych. Natomiast działania konsultacyjne, które zgodnie z art. 5b ust 5. ustawy o samorządzie gminnym są celem działalności MRG, są jedynie marginesem ich aktywności. Dlatego warto podjąć wysiłki, które wzmocnią konsultacyjną funkcję młodzieżowych rad gmin, żeby były one faktycznie przestrzenią uczestnictwa młodych ludzi w podejmowaniu decyzji na temat ich wspólnoty.

Wzmocnienie funkcji konsultacyjnej zależy przede wszystkim od zrozumienia przez władze lokalne roli dialogu z młodzieżą, przekonania o skuteczności i celowości tego typu działań oraz gotowości do prowadzenia go.

To przykłady spraw, które może konsultować młodzieżowa rada gminy:

1. aktualizacja strategii rozwoju gminy,
2. program działania biblioteki gminnej,
3. roczny program imprez kulturalnych w gminie i instytucjach kultury,
4. zasady użytkowania obiektów sportowych,
5. koncepcja i program imprez okolicznościowych w społecznościach (np. dożynki, festyn rodzinny),
6. gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
7. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
8. projekt remontu w przestrzeni publicznej np. skweru,
9. arkusze organizacyjne szkół,
10. polityka informacyjna urzędu gminy.

Jak wspierać młodzieżową radę?

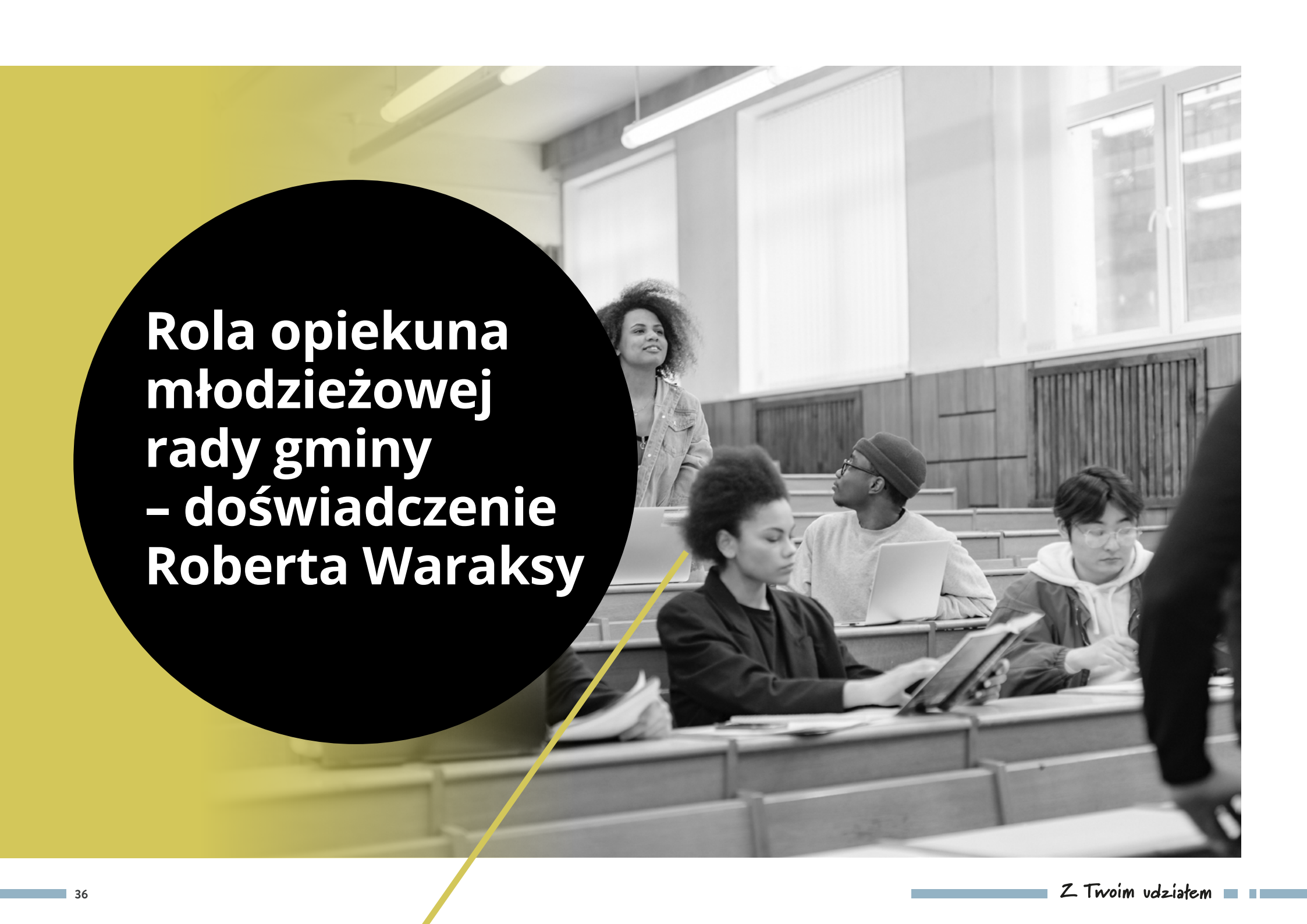
Aby móc skutecznie działać, młodzieżowa rada gminy potrzebuje systematycznego wsparcia ze strony dorosłych: władz, nauczycieli, urzędników i opiekunów.

MRG tworzą osoby pełne zapału i energii, które chcą coś zmienić w społeczności. Jednak w wieku 12–18 lat nie wiedzą jeszcze, co to znaczy być młodzieżowym radnym i jak uczestniczyć w życiu publicznym swoich gmin. Aby móc to robić, potrzebują systematycznego wsparcia dorosłych (urzędników, opiekunów, władz), które w krajach UE jest standardem i wymogiem w pracy z młodzieżowymi radami na wszystkich szczeblach samorządu.

Wsparcie ze strony władz gminy jest ważne i konieczne, ponieważ młodzi ludzie, którzy zostają młodzieżowymi radnymi, dopiero uczą się aktywności w sferze publicznej. Jak wskazuje Rada Europy (europejska karta uczestnictwa młodych ludzi w życiu lokalnym i regionalnym¹) to obowiązkiem dorosłych jest stworzenie przestrzeni do aktywności obywatelskiej młodych.

Formy wsparcia młodzieżowej rady przez władze to:

- zagwarantowanie opiekuna, który na bieżąco będzie pracował z młodzieżowymi radnymi,
- zorganizowanie szkolenia przygotowującego młodzieżowych radnych do pełnienia swojej roli,
- zapewnienie przyjaznej i opartej na gotowości słuchania głosu młodych codziennej współpracy władz i urzędu z młodzieżowymi radnymi.

**Rola opiekuna
młodzieżowej
rady gminy
– doświadczenie
Roberta Warakсы**

Nowelizacja przepisów dotyczących młodzieżowych rad, która miała miejsce w 2021 roku, rozszerzyła dotychczasową podstawę prawną m.in. o zapisy dotyczące opiekunów. Nowe przepisy dotyczą zarówno powstających, jak i już istniejących młodzieżowych rad. Gminy miały 6 miesięcy od dnia wejścia w życie nowych przepisów na dostosowanie statutów młodzieżowych rad do wymagań zmienionej ustawy.

Należy zauważyć, że przed zmianą przepisów te kwestie były regulowane na poziomie lokalnym, przeważnie w statutach młodzieżowych rad. Tak zwana „opieka merytoryczna” mówiła o tym, kto i spośród kogo wyznacza opiekuna młodzieżowej rady oraz jakie są jego zadania. Z badań przeprowadzonych w 2018 roku przez Radę Dzieci i Młodzieży RP przy MEN wynikało, że w 90% przypadków opiekunowie byli wskazywani lub wybierani bez udziału młodzieżowej rady. Teraz to się zmieniło.

Po zmianach przepisów opiekun został umocowany m.in. w ustawie o samorządzie gminnym. Z aktualnie obowiązujących przepisów wynika, że młodzieżowa rada może posiadać opiekuna. Szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania określa statut młodzieżowej rady. Wyboru opiekuna dokonuje rada gminy spośród kandydatów wskazanych przez młodzieżową radę.

Z powyższego wynika, że decyzja o tym, kto będzie opiekunem, powinna być obopólna. Z jednej strony rada gminy określa wymagania, jakie musi spełnić opiekun. Z drugiej, to młodzieżowa rada wskazuje kandydatów (liczba mnoga) – co oznacza, że powinno być ich co najmniej dwóch. Teoretycznie opiekunem młodzieżowej rady może zostać człowiek „z ulicy”, jeśli spełni kryteria i rada go wybierze. W praktyce należy spodziewać się, że będzie to proces w jakimś stopniu kontrolowany. Przede wszystkim dlatego, że same młodzieżowe rady będą miały problem ze wskazaniem kandydatów. W szczególności w sytuacji nowych młodzieżowych rad, które nie będą wystarczająco wdrożone i nie będą znały środowiska samorządowego. >>>

Opiekun sprawuje opiekę merytoryczną nad młodzieżową radą. Najlepiej, aby była to osoba przede wszystkim posiadająca doświadczenie w pracy samorządowej oraz w pracy z młodzieżą. To powinno być główne kryterium, a nie pełniona przez tę osobę funkcja. Z mojej dotychczasowej praktyki wynika, że zazwyczaj funkcję opiekuna pełnił pracownik urzędu, radny lub bezpośrednio wójt. Rzadziej był to animator społeczny, przedstawiciel organizacji pozarządowej lub nauczyciel zatrudniony w jednej ze szkół. Większość młodzieżowych rad w Polsce ma jednego opiekuna, ale zdarzają się przypadki, że jest ich dwóch, a nawet trzech. Nie ma w tym nic złego, szczególnie gdy ich obowiązki są właściwie podzielone np. na wsparcie merytoryczne, organizacyjne czy opiekę w danej szkole.

Opiekun ma za zadanie wspierać i koordynować działania młodzieżowej rady, doradzać jej oraz umożliwiać swobodny przepływ informacji między młodzieżowymi radnymi a organami samorządowymi i lokalnymi instytucjami. Dotyczy to wsparcia przy realizacji wyznaczonych celów, pomocy w rozwiązywaniu trudności oraz zapewnienia warunków organizacyjnych funkcjonowania młodzieżowej rady.

Rolą opiekuna jest także odpowiednia integracja młodzieży. Młodzieżowi radni są wybierani przeważnie w kilku okręgach wyborczych. Są w różnym wieku i mają różne zainteresowania. W tym celu powinno się podejmować działania, dzięki którym młodzież się lepiej pozna. Szczególnie przed wewnętrznymi wyborami własnych struktur.

Kolejnym ważnym zadaniem opiekuna jest wdrażanie młodzieżowych radnych w mechanizmy samorządowe, pokazanie samorządu oraz procesów, jakie w nim zachodzą. Można w tym celu wykorzystać sesje, zespoły problemowe czy spotkania robocze, na które zaprasza się przedstawicieli władz i lokalnych instytucji oraz urzędników. Generalnie chodzi o stworzenie przestrzeni (przez opiekuna), w której spotyka się młodzież z osobami podejmującymi decyzje. Jest to doskonała okazja do rozmowy o potrzebach i oczekiwaniach obu stron.

Istotnym elementem jest także kalendarz samorządowy. Jego znajomość przez opiekuna/opiekunkę pozwala włączyć młodzieżowe rady w procesy zachodzące w gminach. Służyć mogą temu plany pracy rad gmin lub ich poszczególnych komisji. >>>

Młodzieżowi radni mogą wybrać interesujące ich tematy i uczestniczyć w posiedzeniach im poświęconych. Powinni wykorzystać ten czas do przedstawienia swojej działalności, potrzeb i oczekiwań np. raz w roku przedstawić sprawozdanie z działalności radnym gminy.

Innym ważnym punktem w kalendarzu samorządowym jest opracowanie projektu gminnego budżetu. Najpierw określany jest harmonogram prac. Istnieje możliwość zgłaszania propozycji do projektu budżetu (szczegóły określa wójt w zarządzeniu). Przeważnie są to terminy wrześniowe. To jest najlepszy moment dla młodzieżowej rady na wskazanie własnych propozycji i potrzeb do budżetu na kolejny rok. Propozycje te trzeba naturalnie wcześniej wypracować.

Na marginesie dodam, że co do zasady obsługę administracyjno-biurową młodzieżowej rady powinien zapewnić urząd gminy. Po nowelizacji ustaw w statutach uwzględnia się także kwestie dotyczące zwrotu kosztów podróży. Natomiast nie ma uzasadnienia dla wprowadzenia instytucji budżetu rad młodzieżowych. W tym kontekście ważne jest zadbanie o włączenie młodzieżowej rady w prace nad projektem uchwały budżetowej.

Nie ma w Polsce modelowych rozwiązań w zakresie młodzieżowych rad. Każdy samorząd jest inny, a w związku z tym podejście i rola opiekuna może okazać się inna. Jest ona ważna, ale kto ma ją pełnić, powinny rozstrzygać przede wszystkim lokalne uwarunkowania i możliwości. Ważne jest, aby młodzieżowe rady gmin były włączane w lokalne procesy decyzyjne. Rolą opiekuna jest m.in. przygotowania samych młodzieżowych radnych i stworzenie odpowiednich warunków, dzięki którym młodzieżowe rady będą mogły jak najlepiej działać. ■

Dobre praktyki

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ – TYDZIEŃ DOBROSTANU PSYCHICZNEGO

Młodzieżowa Rada Miasta Jastrzębie-Zdrój zorganizowała w swoim mieście Tydzień Dobrostanu Psychicznego (19–25 kwietnia 2021 r.).

Zaczął się od badania potrzeb mieszkanki i mieszkańców, w którym aż 54,2% ankietowanych stwierdziło, że pandemia negatywnie odbiła się na ich zdrowiu psychicznym. Po określeniu problemu i celów, które zakładały poprawę dobrostanu psychicznego mieszkańców, młodzieżowi radni przystąpili do organizacji głównego wydarzenia.

Plakat Tygodnia Dobrostanu Psychicznego

Tydzień Dobrostanu Psychicznego składał się z następujących elementów:

1. „Okrągły stół o zdrowiu psychicznym” (debata online władz, ekspertów, urzędników i młodzieży) oraz spotkania eksperckie w formule transmisji live, dzięki którym wypracowano rekomendacje dla władz lokalnych dotyczące poprawy zdrowia psychicznego młodzieży.
2. Oferta darmowych, indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób chętnych. Łącznie trwały one aż 40 godzin, co świadczy o wielkim zapotrzebowaniu w lokalnej społeczności.
3. Kampania informacyjna na temat zdrowia psychicznego, której celem było podniesienie poziomu wiedzy mieszkanki i mieszkańców na temat problemów psychicznych, z którymi obecnie zmagają się społeczeństwo. Młodzieżowi radni prowadzili ją w sieci i w realu, aby dotrzeć do różnych grup odbiorców.

Tydzień Dobrostanu Psychicznego spotkał się z zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Jastrzębia-Zdroju, ale również decydentów, którzy dzięki niemu mogli dowiedzieć się o aktualnych potrzebach mieszkanki i mieszkańców i na nie zareagować, a w efekcie skuteczniej pomóc

LISEWO – CZASAMI NA EFEKTY DZIAŁAŃ WŁADZ I MRG TRZEBA POCZEKAĆ NAWET 5 LAT... – REWITALIZACJA OGRÓDKA JORDANOWSKIEGO

W 2016 roku z inicjatywy ówczesnej Młodzieżowej Rady Gminy Lisewo rozpoczęły się spotkania konsultacyjne z mieszkańcami na temat zagospodarowania fragmentu terenu tzw. Jordanki. W efekcie przeprowadzonej diagnozy i upublicznienia jej wniosków przez młodzieżowych radnych na posiedzeniu sesji rady gminy przystąpiono do prac związanych z planowaniem miejsca spotkań dla młodzieży oraz tworzeniem społecznego projektu zagospodarowania tego obszaru.

W 2021 roku powstał nowy, większy i bezpieczny plac zabaw. W centralnym miejscu postawiono altanę, która w trakcie imprez pełni funkcję sceny. Na obszarze ogrodu posadzono ponad 3,5 tysiąca roślin: krzewów, traw i bylin oraz 17 dużych, 6-metrowych drzew. Na terenie znajdują się 23 ławki, 7 nowoczesnych latarni, tablice edukacyjne, kosze na śmieci i rozbudowana siłownia. A wszystko zaczęło się w 2015 roku od wspólnej pracy władz samorządowych, młodzieżowych radnych i organizacji społecznej.

Wójt Gminy Lisewo Jakub Kochowicz w trakcie pracy z młodzieżowymi radnymi. 20–22 marca 2015 roku, szkolenie wprowadzające, projekt Młodzieżowe Rady Gmin: dialog władz z młodymi mieszkańcami realizowany przez Fundację Civis Polonus. Fot. Joanna Pietrasik

Piknik na Jordankach: wójt gminy Lisewo Jakub Kochowicz, młodzieżowi radni oraz mieszkańcy gminy konsultują plany zagospodarowania terenu Jordanki, Lisewo, 30 kwietnia 2016 roku. Fot. Urszula Herbich

Tu szczegółowy opis dotyczący realizacji tej dobrej praktyki
http://mlodziobywatele.pl/wp-content/uploads/2021/11/Lisewo_dobra-praktyka.pdf

Tu link do filmu z remontu i otwarcia ogródka jordanowskiego w Lisewie
<https://www.youtube.com/watch?v=PevkUi1RAfQ>

WARSZAWA (DZIELNICA OCHOTA) – WYBUDOWANIE SKATEPARKU

W PARKU MIEJSKIM

Młodzieżowa Rada Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy w 2015 roku zainicjowała projekt wybudowania skateparku w Parku Zachodnim. Młodzieżowi radni, po wielu rozmowach i konsultacjach przeprowadzonych ze swoimi rówieśnikami, zaproponowali, aby na terenie dzielnicy powstał specjalny tor do uprawiania sportów ekstremalnych (jazda na deskorolce, BMX-ie czy wyczynowa jazda na rolkach). Młodzi ludzie potrzebowali przestrzeni do rozwijania sportowych zainteresowań i do aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu. Dlatego Młodzieżowa Rada Dzielnicy Ochota postanowiła zgłosić projekt budowy skateparku w budżecie partycypacyjnym (teraz nazywanym obywatelskim) na 2016 rok. Młodzieżowi radni rozpoczęli promocję głosowania w budżecie obywatelskim i jednocześnie postanowili porozmawiać o swojej inicjatywie bezpośrednio z Zarządzeniem Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy. Rozmowy z decydentami i skuteczna presja młodych osób zakończyły się pozytywnie, ponieważ władze dzielnicy Ochota podjęły uchwałę, w której zobowiązały się do wybudowania skateparku w Parku Zachodnim, a młodzieżowi radni osiągnęli swój cel bez konieczności głosowania w budżecie partycypacyjnym. Warto wspomnieć, że decydenci konsultowali budowę skateparku na każdym etapie powstawania inwestycji, m.in. poprzez organizowanie otwartych spotkań, co tylko wzmocniło rolę młodych w całym procesie. Władze dzielnicy dotrzymały słowa i skatepark jest od kilku lat integralną częścią parku i jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc nie tylko przez młodych mieszkańców Ochoty, ale również całej Warszawy.

NOWE MIASTO LUBAWSKIE – APELE W SZKOŁACH

PRZED WYBORAMI DO MŁODZIEŻOWEJ RADY MIASTA

NOWEGO MIASTA LUBAWSKIEGO

Zanim dojdzie do formalnego utworzenia młodzieżowej rady, trzeba stworzyć statut, przeprowadzić demokratyczne wybory, ale przede wszystkim wytłumaczyć młodym mieszkańcom, dlaczego warto zaangażować się w działalność młodzieżowej rady. W 2018 roku Fundacja Civis Polonus wsparła władze miasta w przeprowadzeniu wyborów do MRM nowej kadencji – chodziło o to, żeby w skład MRM weszły młode osoby, które w jak największym stopniu rozumieją istotę działania MRM i wiedzą, po co do niej kandydują. W okresie od czerwca do października 2018 roku w każdej szkole na terenie miasta zorganizowaliśmy i poprowadziliśmy specjalne apele, gdzie w prosty i przejrzysty sposób wyjaśniliśmy uczniom, jak wygląda praca w MRM. Zwróciliśmy uwagę na korzyści, jakie przynosi zaangażowanie obywatelskie i możliwość realnego wpływu na decyzje władz.

PŁUŻNICA - WŁĄCZENIE MŁODZIEŻOWYCH RADNYCH DO PROCESÓW AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY PŁUŻNICA DO 2020 ROKU

Młodzieżowa Rada Gminy Płużnica konsultowała Aktualizację Strategii Rozwoju Gminy Płużnica do 2020 roku. Trzyosobowa delegacja młodzieżowych radnych wzięła udział w organizowanych przez gminę warsztatach, których celem było opracowanie dokumentu. Oprócz przedstawicieli młodych w warsztatach brali udział radni, władze gminy, dyrektorzy jednostek organizacyjnych gminy i przedstawiciele zainteresowanych środowisk. Prace nad dokumentem rozpoczęły się pod koniec lutego 2012 roku. łącznie odbyło się

siedem spotkań, podczas których szukano ścieżek rozwoju gminy Płużnica. Na każdym spotkaniu młodzi wyrażali swoje zdanie na równi z dorosłymi. Następnie na spotkaniu roboczym młodzieżowej rady delegacja przedstawiła pozostałym członkom rady wnioski i informacje z warsztatów, a także rozpoczęła przygotowania do kolejnych warsztatów związanych ze strategią rozwoju gminy, aby wszyscy młodzieżowi radni byli zaangażowani w proces tworzenia tego dokumentu.

17 października 2012 roku, Płużnica. Od lewej: przewodnicząca MRG Jagoda Szczepanik i zastępczyni: Nina Kozłowska, Natalia Groth, Natalia Zażdzyk. Zdjęcie z archiwum Fundacji Civis Polonus

Wójt Gminy Płużnica Marcin Sokonieczka w trakcie pracy z młodzieżowymi radnymi. 20–22 marca 2015 roku, szkolenie wprowadzające w ramach projektu Młodzieżowe Rady Gmin: dialog władz z młodymi mieszkańcami realizowanego przez Fundację Civis Polonus. Fot. Joanna Pietrasik

OLSZTYNEK – PLAŻA

Na plaży miejskiej w Olsztynku powstanie ogólnodostępne miejsce z wiatą do grillowania i palenia ogniska. Jest to kolejny etap prac na plaży miejskiej realizowany z inicjatywy Młodzieżowej Rady Miejskiej w Olsztynku. Młodzieżowa rada postanowiła zająć się tematem zagospodarowania olsztyneckiej plaży miejskiej w 2013 roku, gdyż zdaniem mieszkańców była zaniedbana i nie nadawała się do użytkowania przez mieszkańców. Szczegóły tutaj: <http://mloodziobywatele.pl/library/rewitalizacja-plazy-w-olsztynku/>

Z inicjatywą stworzenia ogólnodostępnego miejsca do palenia ogniska MRM wystąpiła we wrześniu 2021 roku. Młodzieżowi radni zgłosili swój pomysł jako wniosek do projektu budżetu na 2022 rok. W uzasadnieniu stwierdzili, że na terenie miasta brakuje ogólnodostępnego miejsca do grillowania i ogniskowania, z którego mogłyby korzystać młodzież szkolna. Potrzeba ta była wielokrotnie zgłaszana przez rówieśników i nauczycieli. W gminnym budżecie na 2022 rok zabezpieczono na ten cel 70 tysięcy złotych.

W grudniu 2021 roku podczas spotkania z burmistrzem Olsztynka Mirosławem Stegienką młodzieżowi radni wyrazili chęć zaangażowania się w realizację tej inwestycji.

W styczniu 2022 roku odbyła się wizja lokalna na plaży miejskiej w Olsztynku. Młodzieżowi radni wspólnie z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Olsztynku uzgodnili wstępną lokalizację wiaty rekreacyjnej i zakres planowanych prac. W ramach inwestycji zaplanowano budowę wiaty o wymiarach 7 x 5 m wraz z miejscem na ognisko, które zostanie otoczone ławkami.

Pod koniec marca 2022 roku młodzieżowi radni zapoznali się z projektem budowlanym, który został przygotowany zgodnie z ich oczekiwaniami. Młodzież nie zgłosiła żadnych uwag. Kolejnym krokiem jest dopełnienie formalności, a następnie wybór wykonawcy.

Dzięki tej inwestycji teren plaży miejskiej będzie jeszcze bardziej atrakcyjny dla mieszkańców i turystów.

Dodatkowe inspiracje z internetu

Polecamy portale:

civispolonus.org.pl

mlodziobywatele.pl

mlodziejowarada.pl

sbycgn.eu/sb-ycgn

mlodziejmawplyw.org.pl

Tu znajdziecie scenariusze lekcji o młodzieżowej radzie do realizacji np. na godzinie wychowawczej

<http://mlodziejmawplyw.org.pl/scenariusze-lekcji.html>

Profile młodzieżowych sejmików na facebooku

<https://www.facebook.com/mlodziejowysejmik>

<https://www.facebook.com/mlodziejoweopolskie>

Film „Młodzi mają głos. Młodzieżowa Rada Gminy Płużnica”

<https://www.youtube.com/watch?v=Ep2aSqJbAzQ>

Karta zasad i standardów działania młodzieżowych rad gmin

http://mlodziobywatele.pl/wp-content/uploads/2019/01/FCP_karta-zasad-i-standard%C3%B3w-dzia%C5%82ania-m%C5%82odzie%C5%BCowych-rad-gmin.pdf

Załączniki

INSTRUKCJA DOTYCZĄCA WYBORÓW DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY RAZEM Z WZOREM PROTOKOŁU Z POSIEDZENIA SZKOLNEJ KOMISJI WYBORCZEJ

INSTRUKCJA DOTYCZĄCA WYBORÓW DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY

1. ETAPY ORGANIZACJI WYBORÓW

- a) Rozwieszenie plakatów informujących o wyborach.
- b) Przyjmowanie zgłoszeń kandydatur na radnych – musi zostać wskazana konkretna osoba, która będzie zbierać zgłoszenia.

Radnym może zostać każdy uczeń szkoły. Nie należy wprowadzać żadnych cenzusów – ocen czy zachowania. Kandydat na radnego zostanie zarejestrowany po osobistym zgłoszeniu chęci kandydowania. Nie trzeba zbierać wcześniej podpisów.

- c) Rozwieszenie obwieszczenia z nazwiskami uczniów-kandydatów na radnych.
- d) W każdej szkole powinna odbyć się jedna debata, w czasie której kandydaci będą mieli okazję przedstawić swój program.
- e) Wybory.

2. WYBORY – PRZYGOTOWANIA TECHNICZNE

- a) Należy przygotować listę wszystkich uczniów szkoły. Można oddać głos po okazaniu legitymacji szkolnej i podpisaniu się na liście.
- b) Trzeba przygotować karty wyborcze z nazwiskami kandydatów oraz z pieczętką szkoły, w ilości odpowiadającej liczbie wszystkich uczniów.
- c) Należy powołać szkolną komisję wyborczą.

Sposób powołania – z każdego rocznika dwie osoby (chętni).

Zadania komisji:

- Zorganizowanie punktu wyborczego – w szkole musi być jeden punkt wyborczy, najlepiej w największym holu.

W punkcie wyborczym musi być odosobnione miejsce, gdzie wyborca będzie mógł spokojnie zaznaczyć swojego kandydata na karcie do głosowania.

- Obecność w punkcie wyborczym w czasie wyborów.
- Zliczenie głosów (po skończeniu głosowania i zamknięciu punktu wyborczego), przygotowanie protokołu zawierającego informację o liczbie głosów oddanych na poszczególnych kandydatów według załącznika.
- Podanie do publicznej wiadomości wyników wyborów – przygotowanie plakatu z listą radnych wybranych do młodzieżowej rady z danej szkoły.
- Zorganizowanie apelu szkolnego przedstawiającego wyniki wyborów oraz wybranych radnych.

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA SZKOLNEJ KOMISJI WYBORCZEJ

DLA OKRĘGU NR____ SZKOŁA_____

WYNIKI WYBORÓW DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY

Lp.	Imię i nazwisko	Liczba głosów oddanych na kandydata	Został wybrany/ nie został wybrany

Liczba wszystkich oddanych głosów _____

Liczba głosów ważnych _____

Liczba głosów nieważnych _____

Podpisy członków Komisji: _____

OBWIESZCZENIE
O WYBORACH DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY
SZKOLNA KOMISJA WYBORCZA ZAREJESTROWAŁA NASTĘPUJĄCYCH
KANDYDATÓW W OBWODZIE NR ____
Szkoła Podstawowa nr _____

Lp.	Imię i nazwisko	Klasa

KARTA DO GŁOSOWANIA

W WYBORACH DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY

INSTRUKCJA GŁOSOWANIA

Żeby głos był ważny należy: - wstawić znaczek **x** w kratkę przy nazwisku kandydata - oddać głos tylko na jedną osobę

☐	Czekała Iza
☐	Dąbrowska Katarzyna
☐	Górecki Damian
☐	Gugała Katarzyna
☐	Horbowiec Anna
☐	Kliś Grzegorz
☐	Kurczak Katarzyna

☐	Nidzgorzki Michał
☐	Pietrzyk Katarzyna
☐	Prejs Aleksandra
☐	Siedlecka Katarzyna
☐	Sosnowski Daniel
☐	Sowiński Mateusz
☐	Szewczuk Marzena

☐	Wilczyński Jacek
☐	Wiśniewski Marcin
☐	Wojtala Katarzyna
☐	Wójcik Anna

o projekcie

O projekcie Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych

Projekt realizuje Fundacja Civis Polonus wspólnie ze Związkiem Miast Polskich. Najważniejszą grupą docelową projektu są nowe lub posiadające nieduże doświadczenie organizacje społeczne, które chcą wzmacniać aktywność obywatelską młodych, ale potrzebują do tego teoretycznego i praktycznego wsparcia.

Młodzi Polacy w ograniczonym stopniu interesują się sprawami publicznymi i nie korzystają w pełni z mechanizmów demokracji, a edukacja obywatelska nie ma należnego jej miejsca w polskich szkołach. NGOsy starają się uzupełniać luki w systemie. Będą skuteczniejsze, jeśli będą działać w partnerstwie z samorządami terytorialnymi. Dlatego działania w ramach projektu skierowane są zarówno do przedstawicieli organizacji, jak i do jednostek samorządu terytorialnego poniżej 100 000 mieszkańców. Chcemy zwiększyć gotowość samorządów do współpracy i partnerstw z NGOsamami w zakresie aktywizacji obywatelskiej młodzieży. Projekt obejmuje województwa: podkarpackie, podlaskie, lubelskie, warmińsko-mazurskie i kujawsko-pomorskie.

o fundacji

Działająca od 2004 roku Fundacja Civismus stawia sobie za cel rozwijanie postaw obywatelskich umożliwiających jednostkom aktywne uczestniczenie w życiu publicznym. Dobre państwo jest wspólnotą otwartych, kompetentnych i zaangażowanych obywateli, więc podejmujemy różnorodne działania wzmacniające nasz obywatelski potencjał. Pracujemy z przedstawicielami administracji publicznej, aby wspólnie kreować mechanizmy udziału obywateli w procesach decyzyjnych. Tworzymy programy aktywnej edukacji obywatelskiej na poziomie szkół i gmin. Bardzo ważne jest dla nas podejmowanie refleksji na temat charakteru współczesnego obywatelstwa i jego istoty. Pomaga ona nam wyznaczać kierunki projektowanych działań. Choć na co dzień zajmujemy się tworzeniem i wdrażaniem projektów, doceniamy wagę zabierania głosu w dyskusji publicznej, uczestniczenia w działaniach koalicyjnych oraz prowadzenia rzecznictwa na rzecz edukacji obywatelskiej w Polsce.

www.civispolonus.org.pl

Chcesz skorzystać z naszej wiedzy i doświadczenia, napisz do nas: fundacja@civispolonus.org.pl

Skorzystaj z naszych publikacji i materiałów edukacyjnych: www.civispolonus.org.pl/publikacje/

MŁODZIEŻOWE RADY GMIN SPOSÓB NA WZMOCNIENIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ I SPOŁECZNEJ MŁODYCH LUDZI NA POZIOMIE LOKALNYM

TEKST Joanna Pietrasik

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD Lena Szczesna/hehe studio

WYDAWCA Fundacja Cavis Polonus, 2022

ZDJĘCIA www.pexels.com, Marianna Kulesza str. 1, 19, 27, 34, Anna Rejman str. 14

Ten utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe.

Publikacja powstała w ramach projektu Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych realizowanego przez Fundację Cavis Polonus w partnerstwie ze Związkiem Miast Polskich.

Projekt realizowany z dotacji Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

